

SVOBODA

se zárukou?

PETER WORTHINGTON

A opět tu máme kanadské narozeniny - naše stodvacáté a dvacáté od té doby, kdy nás EXPO '67 sjednotilo a dalo nám pocit cítit se jako jeden. Duch ten setrval až quebecké kríze roku 1970, od kteréžto doby se necítíme být zcela takovými.

Těm Kanad'anům, které tíží obavy, že smlouva o svobodném obchodu nás učiní od Američanů nerozeznatelnými, radím: přestaňte se čílit; kdyby k tomu mělo dojít, pak jsou to Američané, kdo by se měl čeho obávat. V porovnání s nimi jsme sklíčení, mrzutí lidé na způsob Li'l Abnera, s mrakem nad hlavou anebo Eyore slávy Winnie the Pooh (Winnie Nesmyslové), s věčným pocitem sebelítosti, očekávající to nejhorší.

Máloco zdůrazní rozdíl mezi Američany a Kanad'aný jako způsob jakým oslavují své národní svátky.

Zapomeňme na chvíli na všechno to zkoumání duší a zevlování na pupík, všechno, čeho se dopouštíme, pokud jde o naši identitu, naši suverenitu, naši kulturu, náš vrozený smysl pro humor a tak dále. Analýza sebe samých se stala kanadským domácíým průmyslem. A naše vlády vynalezly síť pravidel, které

chrání náš průmysl kultury před ovlivněním tím, co si naši lidé přejí, co se jim líbí.

My, Kanad'ané, se honosíme malicherným, uříkaným rysem povahy, přesto, že naše země je zemí tolik požehnanou. My se dokonce, pro všechny svaté, pro nic za nic hašteříme a dohadujeme, máme-li 1. červenec nazvat "Canada Day" nebo "Dominion Day"! Od té doby, co nám vládl Trudeau, jsme učinili z 1. července něco jako přilepenou verzi "Hollywood North" - vnučenou výstřednost sponzorovanou a financovanou vládou.

NEMAJÍ RÁDI POVYK

Ponechání sami sobě, Kanad'ané jsou obvykle zdrženliví, poněkud ostražití a podezíraví k emocem a úsudkům ji-

ných. Neradi děláme hluk, avšak historie svědčí o tom, že jsme tvrdí, iniciativní, kurážní chlápíci, jde-li do tuhého.

Američané jsou větší šovinisté než my. Svým patriotismem se honosí, my se za něj omlouváme. Oni si libují v amerikanštině, my vyučujeme jazykům zděděným. Školním příkladem může být porovnání toho, jak my oslavujeme 1. červenec a oni ten svůj 4. Loňská obnova a znovuzasvěcení sochy Svobody, onoho pozoruhodného daru Francie před 101 rokem, je toho důkazem.

Extremní rozdíl mezi oběma našimi zeměmi spočívá v tom, že Amerika, na rozdíl od nás, má konzumující vášeň a porozumění významu slova SVOBODA. President Reagan i

jeho předchůdci mluvili ustavičně o svobodě, která je základním tkanivem v struktuře země. Popravdě řečeno, je to přesně to, co představuje socha Svobody - SVOBODA.

Shledávám to poněkud ošpaným, ale slavným, vidět ty spousty lidí všech ras na obrazovce televizoru slavnostně, často i se slzami v očích, přísahat věrnost a rázem se stát, tělem i duší, americkými občany, zavázanými bránit své svobody.

Stejně to bylo s lidmi, jak jsme je viděli v TV před rokem; jedni s akcentem, všichni plni dojetím, snaže vyhláskovat své city k Americe a to všechno, co pro ně socha Svobody znamená.

V Kanadě slovo svoboda

moc neznámá, považujeme ji za něco samozřejmého - nerozumíme jí, slovo pokládáme za pouhý politický slogan. Měl jsem co činit s posledními volbami, kandidoval jsem, a nevzpomenu si, že bych byl býval slyšel některého z kandidátů - či předáků - kterékoli strany mluvit o svobodě. Mluvili o všem možném, o zaměstnání, míru, bezpečnosti, právech, rovnosti - o svobodě však ani slovo.

Jediní Kanad'ané, kteří se zdají být vědomi toho, jak vzácná a jak křehká svoboda je, jsou ti, kteří se tu nenarodili, ale přišli sem, aby svobodu našli anebo unikli tyránii. Ti, kteří uprchli z komunisty ovládaných zemí, se zdají být nejvášnivějšími - Estonci, Lotyšši, Litevci, Bělorusové, Uk-

Pokračování na straně 5

naše hlasy

"OUR VOICES"- Independent Newspaper for Czechs, Moravians, Silesians and Slovaks.
"NAŠE HLASY"- Nezávislý časopis pro Čechy, Moravany, Slezany a Slováky.

No. 13 (1110) Volume-Ročník 33 * 11. července-July 11, 1987
Toronto, Ontario, Canada

ČERVENEC

T
O
R
O
N
T
O

SVETOVÝ KONGRES SLOVÁKOV

Kanadský min. předseda Brian Mulroney, J. Stephens Q. C., Míla Mulroney, Štefan Roman.

Štefan Roman, Min. předseda B. Mulroney, pani Čarnogurská ze Slovenska, Rev. Dušan Tóth.

1
9
8
7

Na slovíčko pane herče!

BOHUMIL KOBLIHA

Sedmého května tohoto roku přineslo pražské Rudé Právo výňatek z diskusního příspěvku herce Miloše Kopeckého na IV. sjezdu českých dramatických umělců (květen 1987).

Pro ty, kteří se zabývají studiem komunistické demagogie uved'ne, že přesto, že řeč byla uvedena oficiálním tiskem, byla hned rozšířena "samizdaty", zřejmě zčásti přímo samizdatovou kanceláří ministerstva vnitra. (Jak totiž jinak nacpat do nás hesla socialismu, když oficiální tisk, už skoro nikdo nečte! Redakce Našich Hlasů má k dispozici kopli oně přednášky.)

Poněvadž, už se na západě začala šířit propagace soudruha Kopeckého (podobně jako soudruha Hájka a jiných) vyjmenujme něco z jeho demagogie:

1) Miloš Kopecký říká: "To co se děje ve velké zemi Sovětů je doopravdy, o tom at' nikdo nepochybuje ..." nebylo tam prý vždy vše O*K*

2) "Leccos bylo i tragické, rozhodně však nikdy nestoudné a lekhovážné."

3) Nicméně si stěžuje že "přilíš mnoho nadějí bylo už zklamáno ..."

4) Stýská si na to "co nejvíce ohrožuje zdraví socialismu...", ale zároveň si stěžuje ... "Umělec potřebuje

Pokračování na straně 5

Byli jsme svědky . . .

Bylo našim potěšením přijat pozvání na 8. Generální shromáždění Svetového Kongresu Slovákov, které probíhalo od 1.- 5. července t.r. v hotelu Royal York v Torontu.

V předtuše něčeho dobrého a užitečného jsme se vydali s br. Ant. Slováčkem, (který přiletěl z Floridy -USA), na cestu do uvedeného hotelu. Abych předeslal, bratr Slováček je jedním ze zakládajících členů České světové unie v Ellwangen a je jejím mecenášem. Já jsem byl pozván jako zástupce federální strany křesťanských radikálů, Křesťanské Unie, kteréžto jsem organizátorem, jako její ústřední tajemník a šéfredaktor "Našich Hlasů", které s Křesťanskou Unií úzce souvisí.

Abych řekl pravdu, nebyli jsme si s br. Slováčkem tak plně jisti jak se vyvine situace,

jak budeme pochopeni a jak nás přijmou delegáti SKS. Čím více jsme se blížili k zasedací síni, tím se naše jistota upevňovala. Cestou jsme potkávali mnoho společných známých Slováků a ti nám dávali najevo přátelství. Korunou všeho bylo, když se nás ujal dr. Kružliak, který nás uvedl na místa čestných hostů a když nás osobně přišel s tribuny pozdravit předseda SKS pan Štefan Roman, s kterým se znám s jednání už z dřívějších dob. Setrval s námi v delší rozmluvě a vyměnili jsme si své názory. Pan Roman mluvil srdečně a přeplně jisti jak se vyvine situace,

Pokračování na straně 6

Zdravice Generálnímu shromáždění SKS

Generálnímu shromáždění
Světového Kongresu Slováků
v Torontu, Ont., Kanada.

Velevážené shromáždění!

S potěšením jsme přijali zprávu o konání Generálního shromáždění Světového Kongresu Slováků v Torontu. Rádi se chápeme této příležitosti, abychom jménem České Světové Unie přáli Vašemu zasedání mnoho zdaru a očekávaných úspěchů.

V minulých letech jsme se několikrát jasně vyslovili k otázce práva slovenského národa na sebeurčení ve smyslu Charty Spojených Národů. Prohlašujeme i zde Vašemu shromáždění, že sebeurčovací právo Slováků považujeme při budoucím uspořádání poměrů ve Střední Evropě po osvobození od cizí okupace a ideologie za samozřejmost.

Již dnes chceme také ve spolupráci se Slováků účinně přispívat k uspořádání oné doby situace, kdy si oba naše národy doma budou moci svobodným rozhodnutím určit, v jakém vzájemném vztahu chtějí vedle sebe dále žít a v jaké míře se účastnit budování nové, jednotné a ke všem spravedlivé budoucí Evropy.

Vedení jediné touhou zabezpečit šťastnější život dnešním a příštím generacím našich národů, zveme již dnes bratrsky zástupce Světového Kongresu Slováků na naše Valné zasedání v příštím jubilejním roce v západní Evropě.

S opětným přáním všeho dobra a zdaru Vašemu zasedání

za Českou Světovou Unii:

Prof. Dr. Ing. Libor Brom
Předseda

Dr. Rudolf Kreml
Generální tajemník

Zasláno 21. června 1987; přečetl gen. tajemník SKS Rev. Dušan Tóth.

*

Excellence, předsednictvo,
vážené dámy a pánové,
delegáti Světového Kongresu Slováků,
bratři Slováci:

Křesťanská Unie za kterou mám čest zde mluvit, reprezentuje podobně smýšlející Čechy, Moravany a Slezany. Jejich jménem vám přeji dobrý, konstruktivní a úspěšný průběh zasedání.

Bratři Slováci, spolu s vámi jsme v devátém století přijímali z rukou sv. Cyrila a Metoděje křesťanství a žili ve společném státě Velké Moravy. Po pádu tohoto státního útvaru jsme žili odděleně. Po uplynutí tisíce let jsme se opět setkali ve společném státě, o kterém víme, že je nedokonalý a plný křivd. Jsme proto aby se napravily! My na Moravě jsme nikdy neměli problémy a spory se Slováků a vždy jsme cítili vzájemnou křesťanskou sounáležitost.

Politické dějiny a národnostní vývoj nejsou v přímé souvislosti a závislosti s křesťanstvím. Křesťanské zákony jsou však nejmocnějším a racionálním důvodem ke

vzájemné pospolitosti. Mnozí z nás jsou bývalí političtí vězni a proto ještě více chápeme, že každý jednotlivec a lidské společenství má právo na sebeurčení. To plně respektujeme! Záleží na vašem národě, kterou cestou se vydá. Zda cestou federace a nebo konfederace ve Střední Evropě.

Já chci věřit, že v budoucím evropském společenství my, Moravané, Slezané a Češi vám budeme nejbližší s plným respektem vůči našim jino-národnostním, středoevropským sousedům.

Zdař Bůh!

Milo Komínek - gen. tajemník K.U.
Přednesl osobně z tribuny Generálního shromáždění dne 3. července 1987 v 16:00 hod.

*

Generálnímu Shromáždění
Světového Kongresu Slováků

S pocitem a vědomím vskutku bratrské pocty a sounáležitosti Vám tímto tlumočím ty nejvšejší pozdravy ode všech opravdu bratrsky smýšlejících Čechů, Moravanů a Slezanů, a to jak doma - v porobené vlasti, tak také těch v širý svět rozvátých.

Mnohým moderním sociologům a politickým vědcům vyjmenování shora uvedené řady národnostní či kmenové rozdílnosti, je paradoxem, ne-li přímo anathemou. Oni tvrdí, že národnost a její zdůrazňování jsou v dnešní době přežitkem, jež nemá místo, či kladnou roli v budoucím vývoji lidstva.

Vzdor takovému tvrzení je zde Váš "Světový Kongres Slováků", který s odvahou dokazuje a svými výsledky také potvrzuje mylnost této these. Neboť jak příkladem Vaším, tak také příkladem jiných národů Evropy se dnes řídí plánovatelé a stavitelé nového politického a hospodářského uspořádání tohoto světa.

Ano, světové události se dnes valí takovou rychlostí, jakou jsme si před desetiletím ani nedovedli představit. Proto bude jen těm národům, které tyto události spolu vytvářejí a spoluusměrňují přiznána účast a podíl na výsledcích, přesně dle historické zákonitosti.

Sedmnáctiletá činnost Vašeho Kongresu tuto národní oprávněnost jasně vyslovila, a tím ji také světu národu pod Tatrami zajišťuje pro budoucí generace.

Jsem přesvědčen, že také náš lid český si uvědomuje pokročilost doby a nehodlá stát stranou a bez účasti. Chce také odložit to staré, zrezavělé brnění, do kterého ho vlákali falešní světloňoši!

Vyrostli jsme z jednoho kořene cyrilo-metodějského. Na mapě Evropy nám historie přisoudila být jejím srdcem. Je tudíž našim posláním v exilu vytvářet takové podmínky, ve kterých toto srdce - všechny jeho komory - ozdraví plnou svobodou.

Tomu volám "Zdař Bůh!"

Antonín Slováček
zakládající člen ČSU

Přednesl osobně z tribuny Generálního shromáždění dne 3. července 1987 v 16:05 hod.

Předseda SKS Štefan Roman

Z NÁRODNÍ POLITIKY TOLERANCE

Málokteré slovo je v posledních letech tak často zneužíváno a využíváno jako "tolerance". Po toleranci - politické či náboženské snášenlivosti - jak ji vykládá Pachův "Velký slovník cizích slov" z roku 1948 (komunisty ještě necenzurovaný), volá dnes kdekdo.

Jistě. Tolerance je v politice a kultuře třeba jako soli do jídla. Jenomže: Ide o to, jak kdo "toleranci" chápe.

V poslední době se demokracie uznávané tolerance často dovolávají také "reformní komunisté". Vytýkají, že se demokracie "ohánějí" demokratickým smýšlením, porozuměním, heslem "Demokracie, toť diskuse", tolerancí. Když jde ale o věc, najednou prý na demokracii zapomínají. Tolerance je jim prý cizí.

Pozoruhodné je, že jsou to právě ti, kteří se z minulosti ničemu nepříučili; ti, kteří nesou větší či menší odpovědnost za vše nedobré, co se stalo po únorovém puči roku 1948, mají těchto výtek plná ústa. Dovolávají se tolerance ke svým "reformně-komunistickým programům", pro pokračování "socialismu s lidskou tvář", na hony vzdáleného od skutečné demokracie. Samozřejmě jim při tom nevadí, že sami odmítají vzít jiný názor na vědomí.

Toleranci pro sebe by chtěli - jiným ji odpírají.

Ale - nejde jen o to. Kritikové "netolerance" demokracie by jednou provždy měli pochopit, že rovněž "tolerance" má své meze. Nikdy nelze tolerovat někoho, kdo hlásá totalitu, prosazuje diktaturu. Pro ty tolerance platit nemůže a nebude. Neboť i demokracie se poučila z minulosti, kdy na takto chápanou toleranci demokracie a demokracie krutě doplatili. Rudolf Strobinger

NEW YORK

Bourání Národní budovy v New Yorku zahájeno

Národní budova na 74. ulici (část obsahující divadlo) v New Yorku byla začátkem června 1987 obsazena bouřací četou. České exilové noviny či radiová vysílání se zatím o tomto protilexilovém kroku BB and LA nezmínily.

Národní budova je kontrolována skupinou "Bohemian Benevolent and Literary Association" (BB and LA). Jedním jazykem tohoto spolku je angličtina. BB and LA sdružuje spolky a lože jako SVU, CSA, RSČ, Sokol a jiné.

Znamení duchovního úpadku, vedoucího ke konečné likvidaci historických statků a památek čs. emigrace, byla četná, zřejmá a veřejně známá již po dlouhá léta. Na příklad:

* Právní zástupce a poradce BB and LA, Richard Pikna, byl v květnu 1984 zbaven povolení provozovat právní praxi ve státě New York. Již dříve byl Pikna vyloučen z advokátního stavu Kanady.

* Bývalý vlastník "Czechoslovak store", bratr Josef Šereda, spáchal sebevraždu 31. srpna 1984. Šereda byl soudně vykázan z Národní budovy, kde se pokoušel založit prodejnu a dětskou školu.

* Frank Kubernát žádal dopisem z 12. října 1984 vyloučení Alexandera Cecha (President BB and LA) z organizace Sokola N.Y.

* 19. června 1985 byl členstvu BB and LA oznámen "prodej" budovy na 74. ulici skupině; kupec: "63 Associates, Inc.", cena: \$ 2,500.000. K uzavření smlouvy nedošlo.

* V červenci 1985 přinesly newyorské noviny zprávy, že v Bohemian National Hall na 73. ulici byl založen oheň na čtyřech podlažích. Čtyři policisté oheň zlikvidovali a zadrželi žháře: francouzsky mluvícího, třidvacetiletého mladíka. (Kdo to byl? Kdo ho najal? Byl soud? - Pozn. redakce)

* 5. března 1986 se delegáti spolků a loží BB and LA rozhodli, že kterákoliv skupina žádající o vstup do BB and LA musí složit US \$ 20.000 a prokázat předchozí nepřerušovanou existenci po dobu nejméně pěti let. Podal Mr. Henry Yochman; Schváleno jednohlasně delegáty všech spolků BB and LA.

* 23. ledna 1987 byl členům BB and LA opět předložen prodejní předpoklad prodeje budovy na 74. ulici. Cena: US \$ 1,650.000. projektovaný čistý zisk US \$ 1,341.580.

* 16. března 1987 se konala schůze BB and LA v restauraci "Ruc", kde byl konečný prodej pozeřku na 74. ulici projednán.

* Červen 1987: zahájeno bourání Národní budovy, založené v roce 1986 ...

Pro budoucí generace exulantů a v zájmu historického záznamu morálního profilu čs. exilu v roce 1987, je nutno zapsat názvy zúčastněných spolků a jména volebně aktivních delegátů:

- 1) Společnost pro vědu a umění (SVU): Milos K. Kucera, Jaroslav Pechacek, Bohumir Bunza, Mojmir Otypka;
- 2) Rada svobodného Československa: William Brzod, Jiri Horak, Martin Kvetko;
- 3) Bohemian Gymnastic Association Sokol of the City of New York: Frank Svehla, Frank Kubernat, Irene Mergl, Stanley Mergl;
- 4) American Fund for Czechoslovak Refugees: Vojtech Jerabek, Dr. Novotny, Rev. Svoboda, Jan Pokorny, Peter Kordulak;
- 5) Association of Free Czechoslovak Sportsmen in N.Y. State Inc.: Alexander Cech, Jirina Kowatsch, Jirina Schilhan-Smith;
- 6) Czech Free School: Jarmila Mauric, Jaroslav Profous, Josef Šereda (†), Mr. Novak, Jan Babinec;
- 7) Junior Order Frederick Phillips: Samuel Schnitta, Kay Virga;
- 8) Grand Lodge CSA: Henry Yochman, Ludmila Yochman, Joseph Jicha;
- 9) Lodge Jeroným: Elsie Gregor, Anna Havlin, Joseph Muff;
- 10) Lodge New Yorker: Mildred Cavataio, Vincent Cavataio, Bertha Weber;
- 11) Lodge Chodové: Bayer Oulanoff, Bohumil Semerak, Nadezhda Slama;
- 12) Lodge Vltava: Bozena Springer, Marie Vaiser;
- 13) Lodge America: Frank Komarek, Stella Palle;
- 14) Dvůr Tábor: Jerry Castoral, William Havlena;
- 15) Grand Lodge CSPDS: Mary Ruzbarsky, Mary Valenta, Mary Zatecky;
- 16) Lidumil: Caroline Komarek, Josephine Horak.

NEZAPOMENEME!

"Národní Obroda 88"

Kardinál Nicaragua referuje pravdu o své zemi a její vládě

Katolický arcibiskup hlavního města Managui, kardinál Miguel Obando y Bravo prohlásil před zástupci několika deníků:

"V mé zemi je surová diktatura. Neexistuje svoboda tisku a hrubým způsobem jsou porušována základní lidská práva. V říjnu 1985 obsadila sandistická policie budovu arcibiskupství a provedla zevrubnou prohlídku všech místností a zařízení. Byly zabaveny veškeré spisy a knihy, včetně liturgické knihovny. Rovněž tak několik cenných monstrancí, kalichů a jiné liturgické nářadí. Také tiskářský lis, který byl před dvěma roky darován západoněmeckými biskupy pro potřeby arcidiecése v Managui. Lis byl skonfiskován, naložen na vojenské auto a odvezen. Zabaven byl rovněž kompletní archiv a ústřední registr pokřtěných. Radio Catolico, jediná svobodná radiová stanice Nicaragui byla uzavřena. Novinám La Prensa byl

vydán přísný zákaz uveřejňování jakýchkoliv církevních zpráv nebo oznámení. Vše podléhá přísné cenzuře ..."

K dotazu novinářů na všeobecnou politickou situaci v zemi, prohlásil kardinál, že "... Sandinisté jsou v pravém slova smyslu kryptokomunističtí politikové, kteří šíří z taktických důvodů válečnou psychózu, aby vzbudili dojem, že USA připravují přímý útok na Nicaragu ..."

Závěrem interview, který bylo možno s Miquelem Obando y Bravo skutečně při jeho letošní zahraniční cestě, prohlásil kardinál kategoricky: "současný vládní systém v Nicaragui je ze zahraničí dotovaná a kontrolovaná diktatura, která likviduje postupně systematicky všechna církevní a občanská práva lidu. Politika, vojenství, kultura i hospodářství, to vše je kontrolováno speciálními poradci z Kuby a Sovětského svazu ..."

Z autentických pramenů uvádí:

Josef Novák, Salzburg
zpravodaj Křesťanské Unie

* Nedoceněním druhého ztrácíme cenu sami ...

NAVŠTIVTE JIŽNÍ AFRIKU, zemi plnou krás a exotiky. Přesvědčte se na vlastní oči o vysoké životní úrovni obyvatel.

Nevěřte lživým tvrzením sdělovacích prostředků, které chtějí tuto prosperující krásnou zemi uvrhnout do marxistické bída a utrpení! Jim se nejedná o blaho "člověka", je žene touha zmocnit se bohatství!

(Milo Komínek)

Don't be misled by other peoples' opinion. Go and see South Africa for yourself.

Otiskujeme zdarma. - Gratiuitous.

Psaní o tom, o čem naše média mlčí jako ryby

Když jsem si umínil, že napíši o všem, co jsme za našeho výletu do Jižní Afriky zažili, myslel jsem, že mé poznatky budu moci vtěsnat do tří delších článků. Nevyšlo to bohužel, psaní bylo sice snadné, avšak shrnout příhody do jednotných a soustavných celků už bylo horší. Jen něco kolem desetiny nashromážděného materiálu, který jsem získal asi během 100 hodin rozhovorů s lidmi a z 50 svitků filmů bylo lze uplatnit, nu nakonec i to splnilo své.

Někdo by mne snad mohl osočit, že vědomě přimhujuji oči nad nepravostmi v Jižní Africe, což se nezakládá na pravdě; snažil jsem se jen poskytnout informace, které jinak nezískaly příliš mnoho pozornosti. Média jsou napěchována zápornými aspekty o situaci v Jižní Africe, je proto načase ukázat pro změnu něco z kladné stránky.

Je toho věru dost k ukázání: setkání s lidmi se ukázala být fascinujícími. Lidé jsou nakonec zase jen lidé. Od svého přítele a kolegy z novin jsem se dozvěděl, jakého přivítání se mu dostalo od prostého lidu, když navštívil Sovětský svaz. Souhlasil se mnou v tom, kdybychom se mohli setkat, tváří v tvář, s lidmi různých kultur a ideologií, mohli bychom snad sprovodit ze světa nejen jeden ze světových nesvárů.

Byl jsem otázan, zda jsem interviewoval takové "VIPs" jako Buthelezi, Botha, Tutu a Mandela. Zatím co jsem se těšil ze setkání s Mangosuthu Buthelezim, předákem kmene Zulu, neměl jsem sto chutí setkat se s tzv. "VIPs" (Very Important Persons). Srdce kterékoli země spočívá v jejím prostém lidu. Váhám použít slova "obyčejný", neboť příležitost setkat se s někým obyčejným na mne ještě čeká. V Jižní Africe to platilo dvojnásobně.

Náš svět je věru malý. Když jsme se konečně jakžtakž uvelebili v našich ztísněných prostorách v letadle, někdo za námi se zeptal: "Poslechněte, nejste vy ten redaktor z Alber-

ty, co má namířeno do Jižní Afriky?" A hned jsme měli kamaráda.

Jmenoval se George Kouvarellis a byl Jihoafričan, který navštívil své příbuzné z Pincher Creeku v Albertě a byli to oni, od nichž se dozvěděl o naší cestě do Jižní Afriky. Oženil se s Kanadankou a po delší dobu žil v Kanadě, kde také získal svůj doktorát chemie. Doma má dobře prosperující obchodní jízdní koly, v Kanadě byl více méně na zkušené. Den před návratem z Jižní Afriky jsem mu telefonoval; řekl mi, že se rozhodl zůstat v Jižní Africe.

Později, v hornickém městě Witbanku, přivítání starostou města, městským úřednictvem a jinými hodnostáři obce, nějaká žena nás oslovila: "Vy jste tedy z Kanady, jak jsem slyšela. Mám tam nějaké přátele." Och, pomyslel jsem si, zase něco a la "neznáte-mého-kamaráda-z-Montreálu?" - "Jsou dvojčata," dodala.

"Jim a Jake Whiteheadovy z Calgary," řekl jsem žertem, vytase se jmény jediných dvojčat z Kanady, o nichž jsem věděl, že byli v Jižní Africe.

"Och, vy je znáte?" zvolala překvapeně.

Stravovali se v jejich domě, třicet let tomu. A neméně překvapeni byli oba bratři, když jsem jim po návratu telefonoval a vyřizoval pozdrav.

Afríkanci jsou všeobecně považováni za notorické udržovatele apartheidu, což, jako většina zevšeobecňování, je od pravdy daleko. Vysoko v seznamu těch, se kterými bychom se s mojí chotí opět rádi setkali, je Ilze Van Zyl, naše průvodkyně po Svobodném státě oranžském a severní kapské oblasti; je Afrikánka, hrdá na své dědictví, již poctivost a rovnost všech jsou nade všecko, což je patrné z jejího jednání s lidmi.

Ilze je také velmi tolerantní. Když jsem projevil zájem o mohyly termitů, jichž je v poušti mezi Bloemfonteinem a Kimberley

plno, zastavila svého džípa u jedné z nich a pomohla mi dostat se do útroby, abych se přesvědčil o tom, v jakém slohu je mohyla stavěna. Když jsem se jí svěřil s tím, že mým koníčkem jsou ptáci, dala si tu práci, aby kolem sehnala někoho, kdo se v ptáčích vyzná. Naštěstí se přihlásil jeden ptačí nadšenec, který nás odvedl do nedalekého ptačího sanktuária s hejnem ptactva všeho druhu - plameňáků, ibisů, černých labutí, hus a pelikánů.

Když jsem jí řekl, že bych rád něco věděl o životě Křováků, vyhledala téhož etnologa, který pomáhal Jamesu Michenerovi v jeho výzkumu, když psal knihu o Jižní Africe The Covenant. Prožili jsme nezapomenutelné odpoledne v zadní místnosti muzea prohlídkou starých fotografií a artefaktů.

Další v seznamu je Anton Grove, jeden ze skupiny farmářů, účastníků semináře v jednom zemědělském výcvikovém středisku. Grove je činným členem vládnoucí Národní strany, ale tvrdí o sobě, že je "verligte", což znamená něco jako osvícený anebo liberál; vyprávěl nám, jak se snaží - on sám a tací jako on - přesvědčit vládu, aby urychlila své reformy. Pozval nás na víkend na svoji farmu, dožene litujeme, že nám to náš časový rozvrh nedovolil. Snad až někdy příště.

Černí Jihoafričané musí být ti nejpřátelštější lidé na světě. Až budou všechny problémy v jejich domovině vyřešeny, budou lidé její největší majetkovou hodnotou.

Obávám se, že mi bude souzeno zabřed-

nout v superlativech, ale nemohu než prohlásit, že Kapské město je jedno z nejkrásnějších na světě, posazené mezi oceánem a Stolovou horou (Table Mountain). Několik málo budov pamatuje šestnácté, více už sedmnácté století.

Architektura oplývá krásou a svérázem, přesto však pokulhává za přírodními krásami okolí. Ráno, podél stezky vedoucí na Stolovou horu, jsme objevili tolik rozličných druhů květin, že jsem zdaleka všechny nebyl s to ofotografovat. Snad se mi někdy poštěstí vrátit se sem zpět a učinit tak dodatečně.

Navštívili jsme také podnikové ředitelství společnosti Tongaat-Hulett, mamutích cukrovarů a kromě technických informací, kterých se nám dostalo, jsme měli možnost pokochat se krásou budovy místy až oslnivoucí. "Krása je dokonalost" je heslem společnosti, a tak budova odshora až dolů plná neocenitelných obrazů, starožitností a soch. K tomu budiž dodáno, že smysl společnosti pro umění byl zastíněn smyslem pro blaho zaměstnanců.

Tento náš svět, přílehavě nazvaný "slzavé údolí", může být jakkoli zamořen spoustou bída a všeho možného, vezmeme-li však do ruky pero a začneme pořizovat seznam věcí dobrých, dobrých lidí, dobrých časů, krásných věcí, brzy shledáte, že nemáte na čem psát a čím, došel-li vám inkoust.

(-rh-)

(The Taber Times, Taber, Alberta, Canada)

při průměrné hodinové rychlosti 100,9 kilometru, přičemž spálil celkem 9,747 litru benzínu Super. Na 100 kilometru měl tedy spotřebu 1,94 litru paliva.

* Nové údaje o přímé účasti A. Hitlera na masových popravách ve druhé světové válce byly zveřejněny v New Yorku. Podle archivních materiálů OSN dal Hitler v roce 1941 osobně příkaz k zavraždění 10 tisíc žen a dětí v lotyšské obci Skirotava u Rígy. Muži byli posláni do tábora nucených prací. Informace o Hitlerově zločinu byly získány na základě svědectví nacistického generálmajora, které je založeno v archivu.

* V syrském hlavním městě dlel na oficiální návštěvě jordánský král Husajn. S prezidentem Háfizem Asadem měl za zavřenými dveřmi hlavní jednání o situaci na Blízkém východě a v Perském zálivu. Také údajně jednali o vývoji v palestinském hnutí odporu.

* Peruánský prezident A. García přijal demisi peruánského premiéra a ministra hospodářství a financí L. Alvy Castra. Předseda peruánské vlády odstoupil a s ním podle ústavy resignovala celá vláda.

* Světový rekord v minimální spotřebě benzínu vytvořil experimentální automobil Vestta 2 konstruktérů francouzské automobilky Renault. Na dálnici Paříž-Bordeaux ujel vzdálenost 501,4 kilometru

* Sněmovna reprezentantů amerického Kongresu těsnou většinou 215:201 hlasů schválila návrh federálního rozpočtu na finanční rok 1988, který začíná letos v říjnu. Návrh předkládá výdaje ve výši 1055 miliard dolarů, z toho 289 miliard na zbrojení.

* V Paříži bylo zahájeno tajné zasedání Koordináčního výboru pro kontrolu exportu do socialistických zemí. Oznámila to agentura AFP.

* Nový systém přeměny větrné energie na elektrickou vyvinuli belgičtí odborníci. Ministr veřejných prací L. Olivier otevřel v přístavu Zeebrugge "větrný park", ve kterém bylo instalováno 23 elektrických generátorů poháněných větrem. Systém, jehož účinnost je o třetinu vyšší než u dosavadních větrných elektráren, může zásobovat elektrickou energií 1500 domácností. Zdokonalení systému umožnil minipočítač, který automaticky natáčí tři listy rotoru podle síly větru. Umožňuje to vyrábět elektřinu při rychlosti větru od 5,5 do 25 metrů za sekundu.

Také před rychlým činem má být dost času na rozmyšlení

Jedno z krásných zátíží Kapského města.

Foto: Richard Hanzlík

JOSEF HERMAN, KALIFORNIE

ZA NÁRODNÍ KULTUROU

Malíř pohádek a "Krysaře"

Když jsme čítávali ve Vilímkově "Malém čtenáři", neměli jsme ani ponětí, odkud k nám přicházel skřítkové, příšery a vybájené zrůdy neznámého světa s podivuhodnými postavkami ze světa pohádek a představ.

Narodily se v rozbušené fantasii Hanuše Schweigera, bývalého profesora pražské malířské Akademie, který zemřel v Praze před 75 léty, 17. VI. 1912.

Předurčen pro dráhu obchodníka po otci, prolomil po delších průtazích ledy rodičovské odmítání a vstoupil na Akademii, k Trenkwaldovi. Nicméně se upsal studiu starých holandských mistrů, mořem sužovanou zemi několikrát navštívil a zamiloval si ji. Řada velkých Schweigerových pláten jí patřila a vydala tamní zkušenost i na přetlumočení do českého pohledu. Přijal z Nizozemí tolik námětů, jako snad žádný jiný cizinec. Už proto, že vzdor několika malířským geniům, nebylo Holandsko nikdy velikou Mekkou formátu Paříže nebo Florencie.

Schweigerova cesta byla jeho vlastní. Neohlížel se na směry, vlivy, svody. Začal ilustracemi pohádek. Jeho vodníci a vůbec vybájené postavy nadlouho ovládly malířovu mysl. Nakonec se ukázal "Krysař" jeho nejmilejší postavkou. Zabýval se Krysařem snad nejčastěji.

Schweiger pracoval pro mnoho šlechticů, čímž si zajistil materiální základnu, aniž by ustrnul nebo klesl ve vývoji a pod vysokou uměleckou úroveň. Naopak. Život bez obav ze zítřka mu umožnil neustále rozšiřovat obzor a tak i během doby pobytu u hr. Wilczka a Laritsche vzniká nejedno známé dílo (např. Novokřtenci, plátno plničké fantastických figurek).

V Praze byl Schweiger dlouho neznám. Teprve soubornou výstavou v roce 1887 přijala Praha do svých zdí pozoruhodného malíře, realistu osobitého projevu, kouzla a koloritu.

Schweiger se zabýval i krajinomalbou, pracemi figurálními a řadou portrétů významných osobností. Ba, sám byl malován několika svými žáky, poctu mu vzdal v roce 1908 i Švabinský, kdy už byl oblíbený umělec neodmyslitelnou buňkou pražské společnosti. Navštěvoval prvořadě mecenáše dr. Růžičky a jeho paní, v jejichž pozůstalosti zůstalo mnoho Schweigerových obrazů a kreseb, dnes v Národní galerii.

Když se z jara 1891 Schweiger oženil, přestěhoval se do Rusavy pod Hostýnem (snad odtamtud pocházela jeho mladá choť). Baron Laudon mu nabídl k trvalému pobytu myslivnu ve svazích Hostýna "Na Pasekách". Schweiger svému příznivci vyzdobil v Bystřici kapli s hrobkou triptychem al fresco. Delší čas potom strávil v Průhoncích u hraběte Sylva-Tarouccy, kde vymaloval známou fresku "Sv. Jiří".

Od Schweigera jsou také známy několikaleté domácí oltářičky, jimž se sporadicky věnoval některý z jeho žáků - byly to však jako u pana profesora práce příležitostné, dnes asi nežádané. - Zikmundu Winterovi vyzdobil obrázky knihu "V měšičanské světnici starodávne XV. a XVI. století". Pozoruhodná byla "Podobizna muže", skvostný akvarel na mramoru (býval v majetku T. G. Masaryka, kterého rovněž portretoval.)

Většina Schweigerových námětů byla

zvolena bezděčně. On vlastně neměl atelier, dlouhý čas v Bubenči pracoval "doma", kam za ním docházeli uctívat žáci ještě dlouho po dokončených studiích, neboť Mistr k nim býval daleko přátelštější než mentoři bývali. Kromě toho štědře radil z vlastních zkušeností s dokonalou znalostí všemožných výtvarných technik.

Milé chvíle v přívětivém domě Schweigerově vyhledávali jeho žáci též přispěním paní domu. Ve svém mateřském srdci byla kýženým útočištěm mladých malířů v práci daleko od domova vlastního. Paní Schweigerová byla ženou nesmírně inteligentní, vzácně dobrá, laskavá a štedrá. Říkávalo se tam "U Schweigerů".

Kdyby tehdejší návštěvníci ještě žili, znělo by to stále jako vysoké uznání a poklona.

Vzpomínka plná hořkosti

Není každému dáno podílet se svou činností hned na dvou národních monumentech. Arch. F.X. Margold patří mezi takové šťastlivce.

V roce 1910 nastoupil ke Kamilu Hilbertovi jako stavbyvedoucí do hutí svatovítské, kde setrval až do dokončení chrámu. Poté prováděl architektonický a archeologický průzkum v historických budovách staroslavného Karolína. Tedy v obou případech zkoumal stavební praktiky do doby carolinské.

Poznal jsem se s ním na popud prof. Štecha, kdy už byl po léta odsouzen k pobytu ve čtyřech zdech, stížen brzo po revoluci 1945 srdeční mrtvicí. Docházel jsem pak až do přítelovy smrti každý večer, vždy cestou z Hradního archivu, kde můj zájem poutala dokumentace Jednoty svatovítské. Byly to krásné večery, žel netrvaly dlouho.

Když kolem roku 1912 maloval interiér Svatováclavské kaple, vyšel jednoho dne na střešinu, odkud stoupal dým. K svému velikému zděšení objevil stavební dělníky, ani si pekli buřty na měděné střeše a ohýnek udržovali - materiálem z archivu Jednoty. Spisy byly požírány plameny a naivní klempíři či kdo, nijak nešetřili. "Když jsem si vzpomněl na důslednost a přesnost práce předchozího šéfa v hutí, bylo mi do pláče", řekl tenkrát a ještě po padesáti letech od události se mu oči zarosily slzami.

Jinou, neméně smutnou historku mi vyprávěl z doby působení v Karolínu.

Vzpomněl ji, poněvadž měla rozhodující vliv na posledních dvacet let života poctivého pracanta. Během výzkumu staroměstských budov pořizoval přesně vedené denní záznamy, včetně chemických rozborů malty, na milimetr přesných měr cihel tehdy a tehdy užívaných, o barvivech, architektonických člancích s jejich detailním popisem, prostě do každého detailu vložil kus své zodpovědnosti a znalostí. Podle nálezů rekonstruoval jednotlivé budovy a pořídil soubor obrazů jak vypadaly. Viděl jsem ty tempory.

Když nastala válka a přihnala se nejistota z náletů, nechtěl výsledky své práce ponechat náhodě a vyžádal si souhlas svého šéfa, dr. Wirtha, uložit jak denníky, tak obrazy na bezpečném místě. Přednosta památkové sekce přislíbil a také učinil. Záhy po revoluci v květnu 1945 žádal Margold o jejich navrácení, ale byl odmítnut, svěřený elaborát zapřen.

Něco podobného Margoldovo srdce nevydrželo, kapitulovalo i když vůle se bránila také zkrácení pense a dalšímu šikanování.

Poslední léta trávil arch. Margold v křesílku u okna, na které za ním chodili holubi a hrdličky, když lidé blízkých oficiálních míst valem ubýlo. Vytrval mezi nimi jenom prof. Horejc, dávný přítel, takřka pravidelný návštěvník týdenních schůzek ve vinárně na Malostranském náměstí v podloubí, odkud pocházelo několik "Canebuchů", dotedy v opatrování arch. Margolda a přípisů a obrázků, karikaturami i veršiky mnoha umělců.

Když si dnes vzpomínám na hovory s ukřivděným dobrákem, cítím jeho vlastní hořkost, zklamání a bolest. A říkám si: zase jeden případ tak dobře známé české malosti, tyjící z drbů a pochlebování na nepravých místech.

Původem se hlásil Margold k Chodům i svým zevnějškem. Nosil holinky, černý širák hraničářů a čakan. Byl charakteristickou figurkou Hradčanského světa, kde bydlel v Loretánské ulici, v domě Parlářově, odkud měl výhled na Prahu jako málokdo. Však si ho namaloval - patřil mezi nejzdařilejší jeho práce.

Výročí arch. Josefa Schulze

Osobnost významného stavitele, arch. Josefa Schulze, je nezaslouženě a mnohokrát přehlížena. Schulzův význam pro českou architekturu minulého století nejjasněji vyplyne, postavíme-li k sobě jeho profesuru na vysoké škole, obnovu vyhořelého Národního divadla, stavbu Národního musea na Václavském náměstí a vedení stavby Zítkovy Rudolfiny. Všechna činnost byla v současném proudu.

Daleko známější arch. Zítek byl Schulzovým profesorem, později šéfem a nakonec vědeckým spolupracovníkem.

Při současném Schulzově jubileu (narozen 11. 4. 1840, zemřel před sedmdesáti léty, 15. 7. 1917) bude jistě napsáno mnoho připomínek k jeho oslavě. Zde budiž opsán příslušný díl dopisu jeho příbuzného. Pochází z počátku osmdesátých let naší doby. Zní:

"Vyšla zajímavá kniha o arch. Zítkovi, která má značný význam pro naši rodinu. Vyplyvá z ní velký podíl arch. Schulze na veřejných stavbách a rovněž se vyjasňuje vztah mezi Zítkem a Schulzem, o němž dosud nikdo nic neví, leda klepy, jak je u nás obvyklé.

Zítek byl umělcem tak trochu bohémského typu. Měl sice výtvarný cit, ale potřeboval někoho, kdo by za něho pracoval. Přinesl např. náčrtek tužkou a bylo pak na jiných, aby z toho udělali plán. Podle mne trpěla naše architektura vyvedením fasády, ale postrádala citu pro prostor. Hlavní byl dojem, účelnost se zdá jakoby vedlejší. Byl zde ovšem i tehdejší zájem národní. Jenže se špatně poslouží národu, dostane-li krásnou budovu, ve které se nedá dýchat, nemá-li ventilaci, není-li v divadle dobře vidět a slyšet a objeví se celá řada jiných nedokonalostí a nepohodlí. To se totiž ukázalo na první stavbě (zmíněný nedostatek smyslu pro prostor se projevuje stále - jakoby vzorem prostorového řešení byl klenutý kvělb, krám v podloubí). V Národním divadle byly závady,

které spolupůsobily při požáru. Ten byl, jak se ukázalo, do jisté míry dobrodiním, neboť teprve po něm plnila budova svůj účel. Zítek po požáru resignoval a jako svého zástupce sám navrhl arch. Schulze, který s ním spolupracoval již dříve. O stavbu Rudolfiny se Zítek skoro nestaral, všechnu starost a práci přenechal Schulzovi. Schulz na rozdíl od Zítka byl nesmírně pracovitý, svého učitele respektoval, ale vytýkal mu, že na úkor práce se příliš věnuje reprezentaci a společenským stykům. Ironií je, že byl pokládán za ryziho vlastence, ačkoliv opak je pravdou: vzal si za ženu bohatou Němku, děti vychovával jen německy a vlastně se s národem rozešel. Architekturu zanechal a žil na svém zámku na Šumavě.

Naproti tomu Schulz byl vždy uvědomělým Čechem, architektura se mu stala osudem.

Nejstarší z Brokofů

Se sochařstvím a řezbářstvím v českých zemích v době baroka je neodmyslitelně spjata jméno Brokofů (užívá se též Brokoff a Brokov), otce Jana a synů Michala Josefa a Ferdinanda Maxmiliána, kteří až do otcovy smrti pracovali v jeho dílně. Se jménem Brokof se v Čechách poprvé setkáváme v roce 1682, kdy v západočeském městečku Ronšperku (dnešních Pobežovicích) vyřezal Jan Brokov podle návrhu vídeňského sochaře Rauchmüllera dřevěný model pro sochu sv. Jana Nepomuckého na Karlově mostě. V Ronšperku také zřejmě začala Brokova pouť po Čechách, která ho roku 1692 přivedla do Prahy. Již jako staroměstský měšťan pracoval v 90. letech na výzdobě atiky Toskánského paláce na Hradčanském náměstí a vytesal pro Karlův most kamennou Pietu, později přenesou do zahrady nemocnice Pod Petřínem. Počátkem 18. století působil rovněž mimo Prahu - pracoval na Pražském portálu na Svaté hoře, vytvořil dvě sochy mouřenínů v Častolovicích a sochu P. Marie na broumovském náměstí. Na Brokova díle je patrné, že byl vždy především řezbářem a do všech tajů kamenné prostorové plastiky se mu nepodařilo zcela proniknout. v tomto ohledu na něho plně navázali jeho synové, z nichž mladší Ferdinand Maxmilián patří k největším zjevům českého sochařství vůbec. 23. června uplynulo 335 let od narození nejstaršího z Brokofů.

Nezapomenutelná Karolina

Když se 10. 11. 1906 objevila v roli Érota v Gluckově opeře Orfeus a Eurydika v Národním divadle devatenáctiletá žačka Adolfa Piskáčka z proslulé pěvecké Pivodovy školy Kamila Ungrová, strhla okamžitě svou "mladistvostí, jasnou, stříbrem svého sopránu, jenž přímo zvonil". Krátce poté byla Kamila Ungrová do Národního divadla angažována a stala se na 20 let nejlepší mladodramatickou sopranistkou Kovařovicovy a Ostrůžovy (do roku 1928) éry. Do historie Národního divadla se zapsala především jako vynikající smetanovská pěvkyně - Esmeralda, Barče, Vendulka, Jitka, Blaženka, Katuška, Hedvika, Libuše, Karolina (v níž vytvořila "provždy přímo typ dokonalé Karolíny") - a Mařenka, kterou zpívala celkem 105 krát; Otakar Ostrčil ji svěřil tuto roli při památném tisícím představení Prodané nevěsty v r. 1927, v němž jí ideálním partnerem byl Jeník Otakara Mařáka. Byla libezně vroucí Jenůfkou při pražské premiéře Její pastorkyně v r. 1916 i výstižnou interpretkou řady postav klasické a romantické opery německé a francouzské. Po ukončení činnosti v Národním divadle v r. 1928 působila pedagogicky, zprvu soukromě, v letech 1948-1961 na pražské AMU. Zasloužila umělkyně Kamila Ungrová se narodila před sto lety.

Tobě, Moravo, drahá máti

Moravěčko, drahá máti,
ó, jak krásná jsi ty zem;
Moravěčko, drahá máti,
ó, jak krásná jsi.
Ó, jak krásná jsi ty zem.

Josef Nešvera - Jan Havelka: MORAVĚ

Dávno tomu . . .

Jednoho krásného dne Léta Páně 1956 odhalili v Nivnici na Moravském Slovácku pomník ke cti a slávě slavného rodáka Jana Amose Komenského. A ježto událost taková se nepříhodí každý den, rozhodli se konšelé obce učinit vše, aby oslava vyzněla co nejdušojněji.

A tak došlo i na nás.

Proč se cti dostalo právě nám, je mi do dneška záhadou. Ne, že bychom byli, to Pánbůh chraň, nějakí "hej-počkej" nu, buď měl někdo z našich v obci kamaráda nebo dobrého známého, nebo PSMU - Pěvecké sdružení moravských učitelů - bylo angažováno někde jinde, nejspíš někde v zahraničí, možná dokonce, šlo-li tehdy o některé z Komenského výročí, dokonce v samotném holandském Naardenu.

A tak se stalo, že jsme tam u pomníku zapěli my, olomoučtí Nešveráci, ovšem co to bylo, dnes už nevím. Zato si velmi dobře pamatuji, co se dělo potom a hlavně večer pozdě do noci v tělocvičně místní školy Jana Amose Komenského, když jsme si svoje odzpívali. Marně, pokud jde o pohostinnost, v té se našim Moravským Slováckům ledaskdo nevyrovná. My jim za to zapěli z plných plic a od podlahy, hezky po našem. Začali jsme písničkami z našeho repertoáru, druhou půli pak věnovali výhradně těm jejich - Teče voda, teče (Masarykova zamilovaná), Ej od Buchlova, V Hodoníně za vojáčka, Tancuj, tancuj, vykrúcaj, a kdoví které ještě, zdejší lidé jich mají povícero. Nu, a docela nakonec jsme jim zazpívali Nešverovu "moravskou hymnu" - MORAVĚ.

Nevím, ale mám takový dojem, že naše nivnické vystoupení bylo tím největším úspěchem, jakého náš sbor (Mužský pěvecký sbor Nešvera) za celou dobu mé působnosti v něm, dosáhl.

Domů na Hanou jsme se vraceli až někdy pozdě v noci (pořád se s námi kdosi loučil) a autobusy, které nás vezly do našich domovů, musely ještě dlouho poté čítit švestkami . . .

Na Jižní Moravu jsme od té doby zavítali nejednou, naposled někdy počátkem let šedesátých. Tentokrát to byla Břeclav a Valtice, vinařská obec na rakouském pomezí. Když jsme skončili v Břeclavi, odejeli jsme do Mikulova, ve Valticích nás neměli kde ubytovat.

Vzhledem k tomu, že se koncert ve Valticích konal až příštího dne večer a my tím pádem měli celý den volno, rozhodla se většina nás projít se městem a seznámit se s jeho pamětihodnostmi. A tak se stalo, že jsme se kolem poledního sešli málem v kompletní sestavě u hlavní brány mikulovského zámku, kde už Franta Zavřel z prvního tenoru, jinak mikulovský rodák, se honosil svými rozumy, věda o zámku, co se dalo.

Byl v nejlepším, když se hned za námi rozletěly dveře a vyběhl z nich jakýsi tlustoch ve smokasu a rovnou k Frantovi, hulákaje při tom halasně "Franto, seš to ty, ty kluku nezdárná?" Ti dva, jak se ukázalo, sloužili spolu na vojně a když se dost vzájemně poplácali po zádech, z neznámého vojína vylezlo, že teď je tu starostou obce a zrovna dnes se mu vdává dcera. Nahoře v sále se právě oddávají svatebnímu veselí a bylo by fajn a prima, kdybychom jim tam mohli něco hezkého zazpívat.

A my, že ano. Ze solidarity k Frantovi.

Pravda, slíbit je jedna věc, ale co když se nám nebude dostávat hlasů. Sešli jsme se tu náhodou, dirigenta mezi sebou nemáme, bůhví, kde se courá.

V jakési velké místnosti, kterou pro nás pan starosta a Frantův kámoš z vojny, stěny samé brnění, jsme se dali do kupy, abychom zjistili na čem jsme. Sláva, s hlasy to nebylo tak zlé, jen snad druhých basů by mělo být o dva, tři víc, nedá se nic dělat, každý z přítomných bude muset holt o něco málo přidat a bude po krámech. Dirigentství se ujal Metelka z prvního tenoru, náš konferenciér, dnes už zemřelý děkan Palackého university v Olomouci.

Netrvalo dlouho a ruka byla v rukávě. Zazpívali jsme jednu písničku dvě a nemuselo to znít špatně, neboť kousek opodál si starosta spokojeně mnul ruce a každou chvíli na nás mrkal jedním okem.

Byl čas vyrazit.

Je těžko popsat překvapení asi půlstovky svateččanů, shromážděných kolem obrovského stolu uprostřed sálu, který si s Vladislavským v Praze v mnohém nezadal, když se otevřely dveře a jeden po druhém, každý ve smokingu, vážným krokem kráčel na předem starostou vyhrazené místo.

Bylo nás kolem čtyřiceti, a tak jsme se do toho pustili.

Dodnes si pamatuji, co jsme tam těm dvěma mladým zapěli. Začali jsme tklivou "Za starý Břeclav", následovala, "Lásko, Bože, lásko . . ." a zakončili líbeznou "Miluješ-li mňa".

Co asi dnes manželé, kteří snad někdy v právě v těchto dnech slaví svatbu stříbrnou? Jestlipak si při tom vzpomenu na to, co se jim událo před čtvrtstoletím?

Bylo kolem dvou po poledni, když jsme dozpívali, a něco po sedmé večer, když se s rámusem otevřely dveře a jimi vtrhl do sálu rozezlený dav v čele s dirigentem. A ten hned na nás s pandurskou: "Sakra, chlapi, kde jste? Čekáme jak blbí - a vůbec, jak se dívám, ožrali jste, co teď s váma? Pane Bůže," začal lamentovat, "a za půl hodiny máme zpívat."

Abych uvolnil napětí a sebe zestrusnil. Jak se říká, nakonec vždycky všechno dobře dopadne (Anglosasové říkají "Každý mrak má stříbrné lemování"). Do Valtic jsme ovšem přijeli pozdě ("praskla nám pneumatika"), ale jinak zpěv dopadl velmi dobře, Valtičtí si dokonce z jedné písničky kousek vypůjčili ("Valtické rybníky") a dodnes prý jim sloužíme jako znělka, kterou každodenně avizují vysílání obecního rozhlasu.

Koncert jsme zakončili, jako obvykle, Nešverovou písní MORAVĚ:

Moravěčko, milá máti,
předrahá nám země všem.
Moravěčko, milá máti,
ó, jak krásná jsi ty zem!
Jak tě nemá, drahá máti,
jak tě nemá, drahá máti,
jak tě nemá, drahá, milovatí,
komu ty jsi domovem . . .

VLASTIMIL JAROSLAVSKÝ:

Mé rodné Moravě

Moravo má krásná
rodná země milovaná
s krásnými stromy v sadech jsi posázená -
vinohrady ohraděná
a v zpěvu vlnek řek zhyčkaná -
má láska jsi věrná
boží láskou utědřená.

Moravěčko čarokrásná
předrahá má země
mnohdy zdá se mi o tobě -
když nastává vonící máj
kytku petrkličů ti posílám
po mé pozdní hvězdě -
v stesku na tebe vzpomínám.

Moravo má krásná
byť psancem jsem v jiném kraji
jsi má láska jediná -
kterou nadevše miluji -
země čarokrásná, vábná
strážnými anděly uchráněná -
Bohem příštím pokolením požehnaná.

Hanácký a Bezkydský kraj
a daleký můj "Moravský kras" -
k němu vrátil bych se hned zas
vzpomenout na dávný už čas.
Cítím - ve vlasti se rozednívá
Bože - jednou v rodné zemi
rád bych byl pochován . . .

Toronto - 20. června 1987.
(Z připravované sbírky: "Plamen naděje").

SVOBODA

se zárukou?

PETER WORTHINGTON

Pokračování se strany 1
rajinci, Poláci, Čechoslováci, Maďaři, Vietnamci, Číňané atd. Však také ti, kdož utekli z Latinské Ameriky anebo před africkým diktátorstvím. Ti všichni často chápou svobodu daleko líp než ti, co se v ní narodili.

MOTIVY SVOBODY

Kanadští politikové zachráni řeči o "svobodě" obvykle "etnicismem", a to tím, že ji radí do téže kategorie jako národní tance a dědičné jazyky. Naše média tihnou k tomu, aby se střetla před takovými, kteří projeví příliš mnoho žhavosti, pokud svobody se týče, ba dokonce každého takového opuncují jako těžký případ ("anti-Commie nut case"). Pokud ovšem, ano, nejde o svobodu v Jižní Africe, která, vyjádřeno slovy našeho velvyslance při OSN, je "nejohavnější" režim na světě.

Namísto svobody kladou naši vůdcové a média důraz na potřebu míru ve světě. Je to však víc svoboda, než mír, co motivuje člověka. Touha po svobodě je to, galvanisuje af-

rický kontinent k neodvislosti. Naneštěstí, obojí, svoboda i mír, se tam ukázaly být cílem nezasažitelným.

Ironií je, že žádná jiná země nenabyla takovou dávku svobody - a tak lehce - jako Kanada. To se nám může stát problémem, když si toho začneme být vědomi. A dnes máme občany, kteří dokonce nejsou ochotni ji bránit. Necht' si to Američané učiní za nás.

Jsem rodilý Kanadčan a nikdy jsem netoužil být někým jiným. A přece jen si přeji, abychom my Kanadčané mohli v sobě nahromadit tolik hrdosti na svou zem, kolik jí cítí Američané k té své.

Přeji si, abychom si uvědomili cenu svobody. Můžeme mluvit o štěstí, že Amerika, věřte mi, je zemí svobody a lidu chrabrého; a děkovat geografické náhodě, že jsou to oni, kdo za nás stojí na stráž. (The Financial Post, June 29, 87.

Přeložil R. Hanzlík

Obvykle nám není do zpěvu, když musíme podle někoho tancovat

Pokračování se strany 1
tvůrčí svobodu."

5) Nejvíce je ale zarmoucen nad stavem mládeže a ške-mrá "aby právě ona zahohřela pro věc socialismu"... mládež prý nemá paměť...

6) Žádá... "Říkejme mládeži vždycky jen pravdu..."

Na slovíčko pane herče!

ING. B. KOBLIHA

7) Nakonec Miloš Kopecký dává všemu korunu, když si chce potvrdit chytrost, i loyaltitu ke straně a socialismu... "Lidská inteligence je největším spojkem socialismu..." říká.

Pokrytectví komunistů jak vidíme roste úměrně s úpadkem jejich idejí. Tedy na slovíčko pane Kopecký chcete-li být tak opravdový:

ad 1) Už jsme viděli v SSSR několik období NEPů či "glasností a perestrojek". Vždy jen padaly hlavy. Co se stalo doopravdy bylo, že se jen řetěz socializmu převázaly z nohou na ruce, z předloktí na zápěstí, z rukou na krk, z krku na pás a z pasu zase nohy... a tak dokolečka... řetěz zůstal řetězem...

ad 2) Nestoudné pro vás není, že na budování socialismu začal v SSSR samotným

nějakých dvaadvadesát miliónů lidí, to, že uměle vyvolali hladomor na Ukrajině, to, že postavili výsměch dvacátému století - berlínskou zeď, když napadli Maďarsko v roce 1956 a okupovali Československo v roce 1968. Pro vás není nestoudná válka sovětů v Afganistanu. Pro vás není

nestoudné, že sověti poslali do Afriky na padesát tisíc Kubánců, kterých za jejich zájmy padlo na deset tisíc. Pro vás není nestoudné, že všechny teroristické skupiny na západě jsou vybaveny sovětskými zbraněmi a není lehkovážné (spíše směšné) za těchto okolností do světa řvát, jak jsou pro mír?

Není čas a místo vyjmenovat všechny nestoudné tahy a taktiky na manipulování lidí v komunismu? Vy si snad pamatujete na dějiny VKS(b) které do nás hustili v padesátých letech.

ad 3) Ano naděje některých naivních a nepoučených byly zklamány, ale proč? Poně-vadž chatrč socialismu i když náramně pěkně potěmkinovsky vyzdobená byla na písku klamných a nesmyslných ekonomických, politických i "fi-

losofických" teorií. Socialismus popřel demokracii a výběr... rozum. Rozum nahradil ústředním výborem strany.

ad 4) Socialismus nikdy nebyl zdravý ani ve své nejjásavější fázi... jen hlučně zakrýval, že je sovětským nástrojem na vykořisťování národů ve velkém. Chtit v omezenosti, omezeném řádu, který si všude postaví berlínské zdi a dráty na kopečky, "tvůrčí svobodu", je komické nepochopení skutečností.

ad 5) Pane Kopecký, vy nejste slepý, vy chcete být slepý. Vždyť ta mládež na kterou si vy tolik stěžujete byla vychována "nejlepšími" metodami pánů Makarenků, socialistickými metodami! A za dob vašeho jásavého SOCIALISMU... ale prostě má už vašich náladovek pokrk...

ad 6) Zkuste říkat sám sobě pravdu o srpnu 68, maďarských událostech, Vietnamcích a Afganistanu... mládež pravdu vidí a vidí, že vy lžete, proto ty tragédie. Mládež a národ chce žít na svém a po svém. Mládež ani národ nechce sovětské dozorcíky ani vietkonžské hrdlořezy.

ad 7) Kdybyste někdy dorostl poctivosti i pravdy, viděl byste, že právě lidská inteligence odmítá výplod nezdravých, utopických mozků všude a

vždycky a tedy už dávno odmítla socialismus... jen lidé jako vy pomáháte dávné mrtvole z hrobu.

Tedy pane Kopecký "tak nějak lidsky" nechte dohořet plameny socialismu s těmi co s nimi vyhořeli (včetně Slánských a Dubčků).

Mládež ani zbytek národa, kterému zůstal rozum do toho netabete !!!

Londýn 21. 6. 1987

Švýcarský příklad

Švýcarské státní železnice pracují nyní bez deficitu - zatím co rakouské mají miliardové deficity. V posledních šest letech byl počet zaměstnanců státních drah ve Švýcarsku zmenšen o šest procent. A to přesto, že v této době byla také zkrácena pracovní doba ze 44 na 42 hodin týdně a že provoz na železnici se zvýšil o plnou třetinu! Nyní švýcarské železnice oznámily, že dojde k dalšímu zmenšení personálu.

Vídeňské Svobodné Listy

* K nálehavému politickému řešení zahraniční zadluženosti latinskoamerických zemí vyzval na závěru své návštěvy USA v San Francisku argentinský prezident R. Alfonsín.

Ing. Pavol Blaho zomrel

Fotografia z mladých rokov.

Narodil sa 14. júna 1903 v Skalici na Slovensku. Bol synom dr. Pavla Blahu prvého predsedu slovenskej dočas-

nej vlády v 1918 v Skalici a bratom známeho operného speváka dr. Janka Blahu.

Bol významným národným pracovníkom, zúčastnil sa povstania na Slovensku ako zástupca povereníka pre železnice. Po vojne bol spoluzakladateľom strany Slobody a najskoršie povereníkom pošt. V USA žije jeho syn Pavol - známý chovateľ závodných koní a jeho žena Drahomíra, ktorá hrdinne znášala všetky útrapy 17 ročného odlúčenia exulanta.

Slovenský národ ztráca v Pavlovi Blahovi veľkého humanistu a ľudsky krásneho a dobrého človeka.

BYLI JSME SVĚDKY . . .

Pokračování se strany 1
svědčivě.

Po zahájení jednání gen. tajemníkem SKS, Rev. Tóthem, probíhaly zprávy a pozdravy zástupců různých slovenských organizací z celého světa. Přišla řada i na hosty, na nás. Rev. Tóth nás vyzval, abychom postupně přišli na tribunu k mikrofonu. Slovaček mi říká: "Tož jdi a proraz ledy." Vykročil jsem nejistě, ale než jsem přišel k mikrofonu abych přečetl pozdrav a poselství Křesťanské Unie, nabyl jsem jistotu, že jsem mezi svými! Všichni zde přítomní delegáti z celého světa (několik set) mne pochopili a odměnili potleskem. To jistě platilo i pro Slováckův projev, který zastupoval Českou svě-

tovou unii. Získali jsme mnoho nových přátel. Přicházeli k nám, podávali ruku, děkovali. Ve všech byla radost a upřímnost z dobře započatého díla. Zvláště mladší, kteří se narodili až po válce. Přišel k nám také známý hokejista reprezentant Marian Šťastný, který byl na tomto Generálním shromáždění zvolen za výkonného místopředsedu SKS (zástupce p. Romana) a řekl: "Pozdravte v Naších Hlasech všechny mladé Čechy, Moravany a Slezany. Jistě si budeme rozumět a budeme spolupracovat na osvobození našich národů a vytváření budoucnosti."

Co zde nyní uvedu, činím tak s plnou zodpovědností. S bratrem Slováčkem jsme se

zúčastnili takřka všech jednání, která řídil p. Roman, dr. Kružliak, dr. Braxator a nebo Rev. Tóth. Nikomu se nemůže vytknout jediné slovo. Všichni se zhostili svých úkolů naprosto demokraticky. Kongres měl vynikající úroveň a dokázal, že více než milión Slováků žijících v celém světě se hrdě hlásí k SKS. I ten nejzavilejší nepřítel by musel kapitulovat a vzdát počtu. To by si měly naše české spolky a organizace vzít za příklad, co je to demokracie!

Všechna zasedání byla jasně protknuta kulturou vysoké úrovně. Koncert, Dusíkova opereta - Modrá růže, recitace, zpěvy atd. To vše bezvadně zapadalo do organizačního rámce gen. tajemníka Rev. Dušana Tótha (právě měl narozeniny), který nejenom je dobrým farářem evangelického kostela sv. Pavla v

Torontě, ale i nejlepším divadelním režisérem Ontaria (oreněn v soutěži), recitátorem a organizátorem tohoto nezapomenutelného Sjezdu SKS. Zasloužil se spolu se svými spolupracovníky o perfektní průběh všech podniků. Komu čest, tomu i sláva.

Vyvrcholením Kongresu byl banket, kterého se zúčastnilo přes tisíc hostů. Svou účastí poctil závěrečný banket i kanadský ministerský předseda Brian Mulroney se svou manželkou Milou a několika ministry. Byli přítomni také: torontský arcibiskup Ambrožič, několik dalších biskupů, senátor z Minesoty (USA) a mnoho dalších významných hostů. Závěrem chci dodat: Všem těm, kteří chtěli vypustit jedovatou slinu byl vzat dech. Světový Kongres Slovákov je organizací demokratickou.

Milo Komínek

N. O. 88 DOKUMENT Č. 7 (ČÁST I)

Komunisté: Blázni a hrdinové

Pokračování z minulého čísla

JOSEF MACEK. Narodil r. 1922, člen KSČ od r. 1945, známý pseudohistorik, který stavěl i husitství na třídní základnu a zdeformoval slavnou národní tradici do komunistického hnutí. Jeho základní práce jsou *O husitském revolučním hnutí* (Praha, 1952), *Ktož sú Boží bojovníci a Proti kosmopolitismu ve výkladu našich národních dějin* (29. května 1952).

(Tento pamfletář by neměl být nikdy zaměněn se jménem bývalého významného československého ekonoma profesora Josefa Macka.)

Komunista Macek byl jmenován děkanem na Universitě politických a hospodářských věd v Praze, stal se redaktorem komunistického měsíčníku *Nová mysl*, ředitelem Historického ústavu ČSAV a dokonce byl poslán přednášet do zahraničí, kde mluvil husitství s komunismem, opěvoval K. Gottwalda a Z. Nejedlého a propagoval "stalinskou cestu ke vědění". Od r. 1964 byl již členem Ústředního výboru KSČ.

Až v roce 1969 byl Macek odvolán z ředitelství Historického ústavu a v roce 1970 z Ústředního výboru Strany. Strana se tak obrátila proti člověku, který jí byl nejdodavějším a nejservilnějším posluhou po celý svůj život.

Typicky Mackovy články jsou na př. "Bud' me husitsky a gottwaldovsky stateční" (*Rudé právo*, 23. března 1953), "O ideologii soudobého německého imperialismu" (*Rudé právo*, 9. června 1955, s. 1), "Stalinská cesta naší vědy" (*Rudé právo*, 11. března 1953), "Proti kosmopolitismu ve výkladu našich národních dějin" (pamflet, 29. května 1952) a podobné trapnosti.

Macek vedl četné propagandistické a pseudovědecké delegace do Moskvy, Havany, Londýna, Stockholmu a Berlína. V roce 1962 byl tento stalinský člen komise pro využití místa po odstřeleném Stalinově monumentu v Praze na Letné.

ARNOŠT KOLMAN. Narodil v Praze r. 1892, proletář, marxista, bolševik, rudoarmějce, člen komunistických stran Německa, Sovětského svazu a Československa, jeden z nejznámějších filozofů-propagandistů. Kolman se osobně poznal s Leninem i Krupskou.

Tento "filozof" produkoval v letech 1945-48 pamflety, brožury a propagandu, kterými pomohl přivodit puč 1948. Jeho vina na porobení Československa je nezměřitelná.

Kolmanova sestra zahynula v koncentráku a jeho bratr byl "zavražděn Stalinem". Kolman si v roce 1972 zažádal o víza do Stockholmu (!) - a to z Moskvy (!), kde žil jako sovětský občan ve výslužbě. Dnes je Kolman zajímavý pouze tím, že jeho dcera si vzala nynějšího komunistu-aktivistu Františka Janoucha, nukleární fyzika a propagan-

distu Charty 77, žijícího t.č. ve Švédsku. V roce 1976 si 84. letý Kolman, stále hloupě naivní, stěžoval ve švédské televizi, "jak to, že sovětská vláda nedodrжуje helsinské dohody" (!). Kolmanův známý "švédský" dopis Brežněvovi je však úžasně lidským dokumentem stařeckého zklamání a inkoustových slz. Arnošt Kolman se stal symbolem naivního internacionalismu, židovského marxismu, německo-ruského socialismu - starý to bolševik, který věřil všemu co mu nakukali. Když prohlédl, tak již bylo pozdě. Jen jeho zeť kráčí cílevědomě a odhodlaně v jeho stopách.

KAREL KOSÍK. Narodil v Praze 6. června 1926, členem KSČ od r. 1945, marxistický filozof-propagandista, autor neuvěřitelných hloupostí jako: "Sovětský svaz - bašta marxismu-leninismu" (*Tvorba*, 22. listopadu, 1951, s. 1116-18), "Také německý lid má svou revoluční tradici" (*Tvorba*, 23. srpna 1950, s. 810-11), "Stalin nás učí lásce k vlasti a nenávisti k jejím nepřítelům" (*Tvorba*, 20 prosince 1951, s. 1211-12), "O sociálních kořenech a filosofické podstatě masarykismu" (*Filosofický časopis*, č. 3, 1954, s. 199-214), a podobně.

Kosík je typ pavědce, který mohl na příklad napsat: "Stalinovy práce v oboru lingvistiky slouží jako neporovnatelný příklad tvůrčího rozvoje Marxismu." Většina Kosíkových prohlášení a tvrzení se nedají přímo citovat právě pro jejich neuvěřitelnou stupiditu. Zdá se, že pouze idiot může psát jako Kosík; jenže Kosík nebyl idiot, ale chytráček.

Tento člověk dostal doktorát (v roce 1952) za tézi o lidové demokracii jako formě diktatury proletariátu (!) a jeho útoky na T. G. Masaryka hraničily až s intelektuální, zločinem (TGM je "parasit", "buržoá", "oportunist").

Po Stalinově smrti se Kosík přebarvil a v roce 1958 napsal *Dějiny filosofie jako filosofie*; před tím ještě *Čestí radikální demokraté* (1953) a *Česká radikální demokracie* (1958). Jeho hlavní a nejznámější práce je však *Dialektika konkrétního: Studie o problematice člověka* (Praha, 1963), vyvrcholení to marxismu a jeho humanisticko-existencialistické vulgarizace. Zde Kosík kritizuje pojetí člověka jako věci-objektu a volá po jeho humanizaci v konkrétním prostoru - za socialismu!

Kosík byl předseda Sekce dialektického materialismu ČSAV a zúčastnil se tedy konference o Káfkovi v Liblicích v roce 1963. Jako mnoho jiných komunistů (Eduard Goldstucker, Jean-Paul Sartre, Ernst Fischer a Francois Bondy) i Kosík obejmul Kásku a Haška, snad právě pro tu jejich impotentní neschopnost k činu, pro jejich tvrdohlavě pasivní utrpení uvnitř byrokratické mašinerie.

V roce 1965 se Kosík dostal do Presidia

ČSAV a v červnu 1967 se zúčastnil 4. kongresu spisovatelů; podepsal i Manifest 2.000 slov a stal se účastníkem pražského jara 1968.

MILAN MACHOVEC. Od roku 1953 (!) profesor filozofie na pražské universitě, známý pro své pokusy o spojení komunismu a křesťanství v šedesátých letech. T. zv. Křesťansko-marxistický dialog, tedy konference v dubnu 1967 v Mariánských Lázních, byla vyvrcholením činnosti Milana Machovce. Myšlenka marxismus-křesťanství je hrůzně cynická a mohla vzniknout pouze v hlavě komunisty.

Do Mariánských Lázní přišli většinou Němci (85 filozofů), kteří mají nejbliže k dialogu komunismu (a fašismu) s katolicismem a křesťanstvím. Nebyli tam žádní Sověti. Předseda komunistka Erika Kadlecová a kromě Machovce řečnil hlavně komunista Milan Průcha. Samozřejmě, že tam byl i stalinský Macek (se svými

Směrovky životu

Každý člověk prý je tvor veskrze cílevědomý - i když o tom často můžeme oprávněně pochybovat; méně u sebe samých, více u těch druhých. Je to přirozené; byť každý zná nejlépe sebe, sleduje kriticky spíše okolí. Jakákoliv cesta - a náš život je takovou cestou - by bez vytčených a mnohdy vysněných cílů byla jen neužitečným lelkováním,

nehezským utrácením času i případných schopností, možností a nabídnutých příležitostí. Časově můžeme lidské cíle dělit na krátko a dlouhodobé, celoživotní, hlediskem bývají cíle materiální, existenční, zásadové či jakékoliv jiné; a přirozené cíle a směřování i titěrné nicotné . . . Dělit můžeme i podle věku: v dětství toužíme být významnými sportovci, zpěváky, strojívedci či závodníky, v mládí elektroniky nebo kosmonauty, později pak šťastnými a

tím úspěšnými rodiči s vlastním mobilním prostředkem, chalupou či honosnou chatou. Později nám zcela postačí, jsme-li zdraví a ve spokojené blízkosti svých potomků. Cíle - ať jakékoliv - jsou směrovkami života a důležitou částí našich prožitků.

Největším a nejdostupnějším cílem a metou každého z nás by však mělo být, aby dokázal za každé situace žít jako člověk. S neokoralým srdcem a laskavým přístupem ke všem svým bližním . . .

WALDHEIM VE VATIKÁNU

Kolem oficiální návštěvy rakouského spolkového presidenta dr. Kurt Waldheima ve Vatikánu došlo ke vzrušení nejen v Rakousku, ale i v zahraničí, především v zahraničních sdělovacích prostředcích.

Předseda Odborového svazu Anton Benya prohlásil papežovo pozvání za "nepochopitelné". A dodal: "Po vměšování v Polsku je to druhá akce papeže, která vyvolává určitý nepokoj". Za oba tyto výroky byl v Rakousku ostře kritizován a dokonce i kancléř Vranitzky oznámil, že nesouhlasí s tímto Benyovým názorem. Židovské organizace na celém světě oznámily, že jsou touto návštěvou zděšeny. Zahraniční tisk téměř bez výjimky tuto návštěvu kritisoval. Oficiální Itálie návštěvu Waldheima ignorovala, nedošlo k žádnému styku dr. Waldheima s italskými činiteli.

Ve Vatikánu bylo oznámeno, že Vatikán žádné hlavy státu k návštěvě nezve. Jen povoluje audience na návrhy. V případě presidenta Waldheima to byl návrh a žádost vídeňského arcibiskupa Groera o audienci u papeže pro Waldheima a ta byla pozitivně vyřízena.

Spolkový prezident Waldheim byl ve

Vatikánu přijat s nejvyššími poctami a nádherou, kterou papežský stát hlavám států může nabídnout. Dr. Waldheima provázela manželka, ministr zahraničních věcí dr. Mock s manželkou a několik vysokých úředníků. Papež Jan Pavel II. vyzvedl Waldheimovu činnost jako zahraničního ministra a generálního tajemníka Spojených národů. Poděkoval Rakousku za pomoc, která byla poskytnuta jeho krajanům. Waldheim zdůraznil, že Rakousko vděčí za svůj kulturní a duchovní profil rozhodujícímu vlivu křesťanství. Druhý den své návštěvy v Římě věnoval dr. Waldheim návštěvě u Suverenního řádu Maltéských rytířů.

Novinářům řekl spolkový prezident dr. Waldheim, že se setkání se svatým Otcem načerpal posilu pro další vedení svého úřadu: "Pro mne je jasné, že mám svoji úlohu jako zvolená hlava státu splnit - v zájmu své země." A projevil radost nad tím, že dnes 61 procent jeho krajanů by hlasovalo pro jeho volbu. A dodal, že "máme věřit pravdě a nikoliv všelijakým podezříváním, která jsou naprosto neopodstatněná a nejsou ničím doložená."

KAROL herbár

Alchemilka -
Alchemilla Xantchlora -
Kontryhel žltozelený -
Lady's Mantle

Alchemilka rastie od nížín až po vysokohorské pásma, na veľkých lúčkach pozdĺž potokov a riek, ve veľkých lesoch a všade tam kde je dostatočne vlhké prostredie.

Je zvláštnym liečivom pre ženy a spolu s pastierskou kapsičkou (pastuší kokoška) a myšochvostom (řebříček) robia neoceniteľné služby zvlášť pri menštruácii a aspoň jeden z týchto čajov by mal byť v každej domácnosti.

Pomáha pri vyplachovaní ústnej dutiny, zvlášť po vytrhnutí zuba, pri krvácaní z nosa, k umývaniu špatne sa hojajúcich ranách, vredoch a

obkladoch pri očných záne-
toch. Posilňuje maternicu,
uľahčuje pôrod a v materstve
zvyšuje kvalitu materského
mlieka. Na listoch tejto rast-
liny zostávajú z pravidla po
rose, zachytené ligotavé kvap-
ky vody, ktoré stredovekí al-
chymisti považovali za nebes-
kú rosu a zbierali ju, ktorej
pomocou sa snažili vyrobiť
zlato.

Zbiera sa od mája do sep-
tembra, suší sa len v tieni pri
teplote 35 stupňov Celsia.
Uskladňuje sa na suchom a
tmavom mieste.

O tejto rastline sa bude
hovoríť v budúcom čísle NH.

Pre NH píše a informuje
KAROL ŠIMONOVIC
535-1407

BOUVIER DES FLANDERS nový emigrant v Kanade

LADISLAV PÁLENÍK, TORONTO

Pred 25 rokmi, prakticky neznámy v Severnej Amerike, Bouvier des Flanders sa rýchlo udomácnil na tomto kontinente a jeho popularita každým rokom vzrastá. V Kanade v posledných platinových rokoch bouvier získal trikrát titul najlepšieho pracovného psa (Top Working Dog) a v r. 1983 a 1984 Beau Geste a Bandit (bouvier bratia z toho istého vrhu) pobili všetkých ostatných kanadských psov (Top Dog in Canada).

Pôvodne, Bouvier des Flanders sa používal na farmách na zaháňanie oviec a dobytky v Belgicku. Odrody tohto psa existovali v Holandsku a v Belgicku. Cez prvú svetovú vojnu Bouviery ťahali dokonca kanóny a delá na bojové línie a mliekari ich používali na rozvážanie mlieka.

Transformácia tohto silného a zdravého ovčiarskeho psa do nového sveta bola veľmi úspešná. Dnes Bouvier je výborný strážny pes, často nasadený v policajných službách alebo pri strážení budov, ale jeho všestranný charakter je aj ideálny pre rodiny s deťmi, alebo starších ľudí. Tiež veľmi úspešne sú títo psi používaní ako sprievodcovia slepcov. V porovnaní s labradormi alebo retrievermi, ktorí tiež slúžia v tomto povolaní, bouvier zároveň odstraší zlodějov a chuligánov, ktorí často okradnú slepcov.

Bouvier je pomerne veľký a silný pes s vyrovnanou povahou. Typicky asi 65 cm vysoký a 40-50 kg ťažký. Bouvier je súmerne stavaný pes so štvorcovým rámcom tela. Farba srsti býva čierna, šedá alebo šedohnedá. Bouviery sú veľmi hraví a udržiavajú si svoju hravosť a prítulnosť do vysokého veku.

Ovládať takúto obludu vyžaduje buď silnú reťaz alebo absolútnu poslušnosť. Bouvier má svoju vlastnú vôľu a potrebuje dôslednú výchovu. Hoci je veľmi inteligentný pes, tréningovanie môže trvať dlhšie, ako napríklad u vlčáka alebo labradora. Bouvier tiež vyžaduje pravidelné česanie a strihanie.

Zdravý a otužilý pes, bouvier výborne znáša drsné kanadské podmienky - sneh a mrazy v zime, a dusné horúčavy v lete. Zimu majú asi radšie ako leto, lebo ich hustá a priľhávajúca ich dobre chráni pred nepohodou. Pravdepodobne dnes väčšina bouvierov žije s rodinou vnútri v dome, ale sú schopní žiť aj vo väčšom apartmáne (potom potrebujú dôkladné prechádzky) alebo vonku v dobre izolovanej búde.

Čo sa týka športu, Bouvier sa pripojiť rád a bez zdráhania. Vo svojom pôvodnom povolání, keď zaháňali ovce a dobytok, často nabehali aj 30-40 km denne. V lete radi plávajú, a v zime nás sprevádzajú na lyžiarskych túrach alebo pri korčuľovaní na zamrznutých jazerách. Cestovanie autom majú tiež radi, ale v lete vyžadujú auto s klimatizáciou alebo s otvoreným oknom. Mój známy dokonca berie svojho Bouviera aj na výlety v kanoe, a na týchto túrach si Barón sám nosí proviant vo zvláštnom ruksaku. Netreba pripomínať, že 50-kgový Bouvier v kanoe poruší rovnováhu veľmi rýchlo, či už preto aby sa naplň vody ponad jednu stranu loďe, alebo aby skontroloval rôzne zápachy a zvuky prichádzajúce z druhej strany. Motorový čln so širším dnom je každopádne istejší, keď chcete ostať suchí.

Jeho hlboký hlas a zavrčanie vzbudí rešpekt a okamžitý odchod votrelca, čo môže potvrdiť moja manželka, ktorá často nasadí našich dvoch Bouvierov na odstrašenie "door-to-door" predavačov v tunajšom okolí. Ich prirodzený ochranný pud ocenia rodiny s deťmi, kde Bouvier nielenže obráni deti pred cudzími ľuďmi, ale často aj pred rodičovským zásahom otca alebo matky.

V inom prípade som bol svedkom, kde sa zákazník prišiel sťažovať do kancelárie môjho priateľa, ktorý tam má svojho nadmierne veľkého Bouviera. Dotyčný zákazník sa vrátil s takým krikom do kancelárie, že ja som sa skoro zľakol. Burton zdvihol hlavu aby videl, kto porušil jeho spánok a to úplne stačilo na umlčanie toho hulváta. Zbytok diskusie medzi mojím priateľom a zákazníkom sa odohral celkom civilizovane. Bouvier dospieva pomalšie ako iné psy. Prvý rok rastie do výšky, a druhý rok sa mu vyvinie hrudník, trup a srst'. Dobré chovaný a zdravý pes sa dožije 10-15 rokov, hoci som už počul aj o 19-ročnom. Žiaľbohu, s popularitou Bouvierov, niektorí chovatelia

"vyrábajú" nekvalitných a nezdravých psov, takže ak kupujete malé šteňa, zistite si rodokmeň a pozrite sa na matku, či je zdravá a v akých podmienkach šteňatá vyrástli. Tiež je dôležité, aby samica bola najmenej 20 mesiacov stará pred jej prvým porodom, a aby mala minimálne jednoročnú prestávku medzi

každým vrhom. My púšťame naše šteňatá v 8-9 týždňovom veku.

Ak žiadny z vašich známych nevlásti tento druh psa, tak sa môžete odvolať na prezidenta Reagana alebo Jackie Kennedy-Onassis. Aj oni sú majiteľmi Bouvierov.

Toronto, 731-6263

Vyvrátený předsudek

Z průzkumu, který uveřejnil francouzský časopis Journal du Dimanche, vyplývá, že navzdory zřetelnému názoru většina Francouzů nepije červené víno. Jen 16 procent pije při obědě nebo večeři toto víno, zatímco 49 procent dává přednost vodě (v této skupině tvoří většinu ženy), třináct procent nealkoholickým nápojem, deset procent pivo a šest procent mléku.

ného mléka jako přídavek k běžné stravě. Krevní odběry byly prováděny na začátku pokusu, po 2 týdnech a na konci sledování. Byly zveřejněny výsledky různých jednotlivých tříd lipidů. Studie prokázala, že nebyly významné změny, jež by ospravedlňovaly obavy ze zvýšeného rizika arteriosklerózy. Je tedy mléko zdravým nápojem, i pro stáří a pokud je dobře snášeno, mělo by být konzumováno v dostatečném množství.

Dr. J.B.

Mléko a arterio- skleróza

Obava, že zvýšená konzumace mléka by mohla ovlivnit látkovou výměnu tuků a zvýšit riziko arteriosklerózy, byla příčinou, že nebyla doporučována nadměrná konzumace tučného mléka. Přitom je mléko velmi vhodným výživným prostředkem zejména také pro staré lidi s nejruznějšími chorobami. Mléko totiž zásobuje organismus vedle přísunu tekutin i nutnými aminokyselinami, vitamíny s minerálními látkami. Na klinice pro nemoci stáří v Norimberku byla provedena mléčná studie, do které bylo zahrnuto 27 žen s nejruznějšími chorobami. Jejich věkový průměr byl 80,4 roku. Během třítydenního pobytu denně pily 1 litr plnotuč-

Největší říční lod' na světě

Defendorfské loděnice v Bavorsku vystavěly pro rakouskou Dunajskou paroplavební společnost největší říční osobní lod': je 120,6 metrů dlouhá a 22,8 metrů široká. Je prý největší říční osobní lodí na světě. A od 30. dubna 1988 bude jezdit po Dunaji Vídeň - Passau - Budapešť - Vídeň. Jde o luxusní lod' pro 239 cestujících, kterým poskytuje luxus pětihvězdkového - tedy nejprepychovějšího - hotelu. Prostorné kabiny měří 19 čtverečních metrů a mohou se rovnat vybavením luxusním kabinám oceánských parníků. Personál na lodi čítá 70 osob. - Zbývá jen otázka jaká bude pro pasažéry cena a jak dobře bude lod' cestujícími obsazena, aby se její provoz obešel bez deficitu.

Vídeňské Svobodné Listy

1932
1987

12. července t.r.
bude tomu

55 let

co tragicky zahynul
TOMÁŠ BATA
Čest jeho památce!

Tomáš BATA

**ÚVAHY
A
PROJEVY**

KNIHA TOMÁŠE BATĚ,
ZAKLADATELE MODERNÍHO ZLÍNA

"ÚVAHY A PROJEVY"

JE V PRODEJI U:
INTERDYNE INC., 117 West Street, Jonesville,
Mich. 49250 USA. Cena včetně poštovného \$ 11 US.

MORAVIA PRESS LTD., 2098 Dundas Street West,
Toronto, Ont., Canada M6R 1W9. Cena \$ 14 Can.

moravia press ltd.

- Foto-komputerová sazárna
- Grafické studio
- Reprodukční kamera
- Offsetová tiskárna
- Foto-kopírovačky dokumentů

Tiskneme vše potřebné pro váš obchod, výrobu, reklamu, vzdělání a povolání.

Magazíny, katalogy, prospekty, knihy, noviny, grafiky, plakáty, letáky, kancelářské formuláře a tiskopisy, navštívenky, dopisní papíry, obálky, účty, pozvánky, různá oznámení atd.

Naše kopírovačky zmenšují a zvětšují podle vaší potřeby (od 65 do 142 procent)

Navštivte nás!
Použijte našich služeb!

mp

2098 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONT.
M6R 1W9 TEL. (416) 533-4242

Krajanské děti v kanadském sportu

Na obrázku první zprava je 10letá Manon Heran, která se dostala v celostátním turnaji o pohár Colgate do semifinále a uběhla 100 metrů za 13 vteřin. Závody se konaly pro žákovskou kategorii do věku 14 let na York University v Torontu.

První zleva je Jaro Johnston - 7letá, která je spoludržitelkou kanadského rekordu v polohové štafetě plavání do věku 8 let na 4 x 50 m. Uprostřed je sestra Manon Michell. Všechna tři talentovaná děvčata jsou vnučky básníka Miloslava Zlámalu.

Recepty pro naše hospodyňky

STUDENÁ BYLINKOVÁ POLÉVKA (či spíše miska):

800 ml bílého jogurtu, sůl, pepř, 4 lžice čerstvých nasekaných bylinek, jako je pažitka, petrželka, kopr, bazalka atp., půlka jedné salátové okurky, 4 ředkvičky.

Jogurt rozšleháme nebo rozmixujeme se solí a pepřem. Oloupanou okurku zbavenou vodnatého vnitřku a jader nakrájíme na malé kostičky. Omyté ředkvičky nakrájíme na nudličky, opané bylinky jemně nasekáme. Okurky a bylinky promícháme s rozšlehaným jogurtem, event. dochutíme a rozdělíme do misek. Zdobíme nudličkami z ředkviček.

PARTY KUŘE SE STUDENÝMI OMÁČKAMI: (Anglie)

1 kuře, 2 vejce, čtvrt litru mléka, mouka na obalení a na těstíčko, pepř, sůl, olej.

Kuře vykostíme a nakrájíme na menší kousky. Kostí můžeme použít na kuřecí vývar. Kousky masa osolíme, opepříme a lehce je obalíme nejprve v mouce, potom v těstíčku, které připravíme z vajec, mouky a mléka. Na rozpáleném oleji kuře osmažíme do zlatova, asi během 6-8 minut. Části kuřete klademe na papírové ubrousky, které vstřebají přebytečný tuk. Podáváme teplé s různými omáčkami.

Kečupová omáčka: Trochu kečupu promícháme s jemně nakrájenou petrželovou natí, pažitkou nebo jiným zeleným kořením (bazalka, dobromysl).

Křenová omáčka: 2-3 lžice jemně strouhaného křenu, 2 lžičky citrónové šťávy, půl lžičky hořčice a špetku soli, pepře a cukru promícháme s bílým jogurtem (asi 200 ml).

Pikantní rajčatová omáčka: 2 lžice rajčatového protlaku, 1 rozeřtený stroužek česneku se solí, trochu worčestrový omáčky a špetku pepře promícháme rovněž s bílým jogurtem.

Omáčka z kys. okurek: Nakládané okurky nakrájíme na kolečka, osolíme a opepříme, 2 lžičky hořčice smícháme s trochou láku z okurek a okurky jím polijeme.

SALÁT Z PAPRIK, CELERU A JABLKA:

2 papriky, půl malé bulvy celeru, 1-2 jablka, 1 citrón, 2 lžice oleje, 1 lžička octa, špetka cukru, 3 lžice smetany, sůl, pepř. Omyté a vyčištěné papriky nakrájíme na tenké proužky, oloupaný a omytý celer nahrubo nastroujeme a právě tak jablka, z nichž jsme odstranili jádřince. Všechno ihned zalijeme šťávou z poloviny citrónu a lehce promísíme. Do oleje zašleháme šťávu z druhé půlky citrónu, lžičku octa, smetanu, koření a zálivkou zalijeme připravenou salátovou směs. Podáváme ihned.

JABLEČNÝ JOGURTOVÝ ZÁVIN:

400 hladké mouky, 200 g másla, 200 ml jogurtu, 1 prášek do pečiva, vejce na potřetí, 1000 g - 1500 g jablek, rozinky, ořechy.

Z mouky, tuku, jogurtu a prášku do pečiva vypracujeme hladké těsto, které rozdělíme na polovinu. Tence vyválíme dva pláty, rovnoměrně je pokryjeme nahrubo nastrovanými jableky, která podle chuti přisladíme, poprášíme skořicí, můžeme přidat rozinky, sekané ořechy. Po stočení potřeme závinu rozšlehaným vejcem a pečeme je na vymazaném plechu.

JOGURTOVÝ MLS PRO Dospělé:

200 ml jogurtu, 1 dl rumu, 1 lžice práškového cukru, ovocný kompot.

Jogurt, rum a cukr prošleháme a nalijeme do koktejlových sklenic. Podáváme vychlazené a ozdobené zavařenými višněmi, třešněmi nebo jiným ovocem, naloženým v alkoholu.

JOGURTOVÝ POMERANČ PRO DĚTI:

200 ml jogurtu, 2-4 pomeranče, cukr, 1 rovnou lžičku želatiny, ovesné vločky, máslo, džem.

Pomeranče rozkrájíme na půlky. Šťávu z jednoho pomeranče rozmícháme s jogurtem a 2-3 lžicemi cukru. Přidáme želatinu rozpuštěnou v troše horké vody a dobře ušleháme. Lehce promícháme s nasekanou dužinou, kterou jsme vybrali z rozpůlených pomerančů, a směsí půlky naplníme. Posypeme opraženými vločkami (vločky pražíme s cukrem na másle za stálého míchání do růžova) a ozdobíme džemem.

* * *

Pre Vaše zdravie predávame:

Liečivé čaje, výťažky z liečivých rastlín vo forme tablietiek, tinktúr (kvapiek), krémov, vitamínov a minerálov.

Máme tiež na sklade nepáchnúce cesnakové tabletky, včelí pel' (bee pollen) propolis, včelíu kašičku (royal jelly) a iné.

Pre Vaše vlasy

PREVÁDZAME:

Strihanie a úplnú úpravu vlasov pre dámy a pánov, herbálnu trvalú a onduláciu, úpravu obočia a rias, manikúru, pedikúru, tiež masáž hlavy z brezovou vodou, predaj herbálnych liečivých šampónov, mydel dovážaných z Nemecka.

Karol's haircutting and styling men and women

20 RONCESVALLES AVE.

Toronto, Ont. M6R 2K3

Tel.: 535-1407

KNIHA MIROSLAVA LUKÁČE

"O lásce se stálým zřetelem ke skutečnosti"

JE V PRODEJI ZA \$7 PLUS POŠTOVNÉ

MORAVIA PRESS LTD.,

2098 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6R 1W9

Kennedy Travel Bureau Ltd.

424 BLOOR STREET W., TORONTO, ONT.

Návštěvy příbuzných z Československa

a cestování kamkoliv na světě

vám vybavíme k vaší spokojenosti.

Volejte nebo pište:

(416) 921-8945

921-3721

DANA NOHAVICA
Manage

* Odborné stavební a nábytkové stolařství *

MILAN MIKES

Commercial - Residential

R. R. # 4,

Orangeville, Ontario

519-941-1935

CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

Kampelička

740 SPADINA AVENUE, TORONTO, ONT. M5S 2J2

(roh Spadina a Bloor) Tel.: (416) 925-0557

Za každých \$ 1000 nového term. depositu na jeden rok nebo více dostanete 1 slosovací lístek na dovolenou v Mexiku a vysokou úrokovou sazbu:

1 rok	8.75 procent
2 roky	9.25 procent
3 roky	9.50 procent
5 roků	9.75 procent

Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace

Otevřeno: Pondělí, čtvrtky a pátek

úterý a středa

sobota

10-7

10-5

10-2

Nej - Nej

Největší otevřený stadión na světě mají, jak víme, Pražáci - Strahovský, dokončený v roce 1934 s kapacitou 240,000 diváků a až 40,000 cvičících sokolů. Největší krytý stadión Superdome - o rozměrech 13 akrů (5.26 hektarů), výšce st. (83.2 m), mají v new Orleansu, Louisiana. Stavba si přišla na \$ 173 miliónů a byla dokončena v květnu 1975. Jeho max. kapacita je 97,365 míst k sezení pro schůze anebo 76,791 pro americký 'football'. Gondola se šestl TV promítacími plátny se postará o okamžité opakování akcí. GUINNESS 87

* Známá americká firma Coca-Cola rozšíří výrobu svého oblíbeného nealkoholického nápoje v Čínské lidové republice. Ve městech Šanghaj a Tchien-fu budou postaveny dva nové závody na výrobu cocacolaového koncentrátu.

naše hlasy

Publishing and Printing by:

Vydává a tiskne: MORAVIA PRESS LTD.

Editor in-Chief:

Šéfredaktor: MILO KOMÍNEK

Address:

Adresa: 2098 Dundas Street W., Toronto, Ont., Canada M6R 1W9

TEL.: (416) 533-4242

ROČNÍ PREDPLATNÉ:

Kanada \$ 13, USA \$ 15,

všechny zámořské státy lodní poštou \$ 17.

Leteckou poštou všechny zámořské státy \$ 26.